

Het aantal tijdgenoten van Adelbert waarvan wij de namen kennen is niet groot en nog kleiner is het aantal van hen dat door ons jaarlijks wordt herdacht. Zo'n twaalfhonderd jaar scheiden ons van Adelbert. Wie van ons die hier vanmorgen samen zijn, zal over twaalfhonderd jaar nog op een of andere kalender prijken?

Twaalf eeuwen, dat is een hele tijd, hoeveel generaties zijn dat wel niet. Degenen onder ons die belangstelling hebben voor familie geschiedenis weten dat het maar zelden voorkomt dat je zover terug kunt met je stamboom. Dan moet je al van adel zijn en dien je ook nog het nodige geluk te hebben, want hoeveel documenten zijn in de loop der tijden niet verloren gegaan.

Maar wie was die Adelbert nu die hier zo lang geleden onder onze voorouders aan wal stak? En wat maakt dat hij na zoveel eeuwen nog op onze kalender staat en wij jaarlijks de zondag na 25 juni hier samenkomen?

Documentatie over hem is heel schaars. We hebben eigenlijk alleen een levensbeschrijving en die dateert dan ook nog van zo'n 200 jaar na hem. Ruopert van Metlach die zijn levensverhaal schreef heeft hem zelf niet gekend, hij heeft ook geen levende tijdgenoten ontmoet, maar moest het hebben van verhalen die hij hoorde en die hij misschien zelf ook wel schreef. Hij wist wat er in een heiligenleven moest staan. Maar toch, die ontmoeting met Eggo, de oudste Egmonder van wie we de naam kennen en de geschiedenis van de appelpit die in het vuur werd geworpen, misschien is dat wel een echt gebeurd verhaal.

Maar we zijn hier vanmorgen niet samengekomen vanwege die appelpit, we zijn hier op de akker, omdat het zaad dat Adelbert heeft uitgestrooid vrucht heeft gedragen en de eeuwen door vrucht is blijven dragen. Zijn boom is al aan de zoveelste generatie toe. Een boom die zich gedurig verjongt en die de eeuwen door is ge-ent om nieuwe bomen op te leveren.

We zijn hier dan wel niet samen vanwege die appelpit, maar dat verhaal roept andere verhalen op die ons iets vertellen over het leven van Adelbert en zijn komst naar deze streek.

In de traditie is de boom waarvan Eva in het paradijs at een appelboom. Hoe vaak is die bewuste appel niet door schilders en beeldhouwers uitgebeeld. Heel de hof met al zijn toebehoren was hun door God geschonken, maar die ene boom, nee, daar moesten ze afblijven. U kent het verhaal en we kennen het gevolg. En het verhaal wordt niet alleen doorverteld tot op deze dag, maar het herhaalt zich ook elke dag, wanneer mensen afgunstig zijn en jaloers zijn op anderen. Wanneer we grijpen en graaien, in plaats van ons het leven te laten geven en het elkaar van harte gunnen. Heel de reclame draait erom dat ze ons willen doen geloven dat we dit en dat nodig hebben om echt gelukkig te zijn.

Maar vanmorgen hier in de open lucht, waar de zon over ons is opgegaan als een cadeau waar we geen recht op hebben, maar dat ons zomaar geschonken wordt, deze morgen vertelt Adelbert ons een ander verhaal. Hij draait het verhaal van Adam en Eva om. En hij doet dat niet zozeer door woorden als wel door daden.

Hij heeft het evangelie verkondigd in onze streek, zo wordt ons in de geschiedenisboeken verteld. Dat klopt vermoedelijk wel, maar meer nog dan door woorden heeft hij het door daden, door zijn leven gedaan.

Hij heeft geleefd en voorgeleefd, wat hij zelf in het evangelie had gehoord en wat hem zelf was voorgeleefd. En dat was een omkering van het appelverhaal.

De appel die hij at tijdens zijn ontmoeting met zijn vriend Eggo was geen gestolen goed, maar hij is het beeld van een gedeelde vriendschap, ja hij werd bovendien tot teken van een liefde die de dood trotseert. Het klokhuis ervan gooide Adelbert in het vuur met de verzekering dat hij bij Eggo zou terugkeren als hij zijn familie overzee bezocht had.

En zo gebeurde, zegt het levensverhaal. Daarmee werd de appel, die in het paradijs voor verdeeldheid en ballingschap had gezorgd, tot teken van verbondenheid, vaneen leven dat zichzelf niet zoekt, maar dat zich helemaal aan de ander, ja voor de ander geeft. Als zaad in de akker gevallen, zijn leven gevend voor de mensen tussen wie hij leefde, is Adelbert een levende getuige, een icoon van Christus geworden.

Wij leven in een wereld waar we elke dag met beelden worden overstelpt die ons toeroepen: 'pluk de dag', 'pak wat je pakken kunt', 'laat je de kans niet ontnemen', en het is moeilijk aan die boodschap te weerstaan als ze elk uur van de dag klinkt.

Adelbert had gelukkig geen reclame die hem kon verleiden, maar hij wist als geen ander, dat in elk mens de oude Adam of Eva huist, die zich het leven wilden toe-eigenen omdat ze bang waren dat God het hun niet gunde of zou geven. Maar in God is geen afgunst en Hij wil niets liever dan leven geven.

Dat verhaal heeft Adelbert geleerd, het is hem overgeleverd, doorverteld en hij heeft het in Jezus vlees en bloed zien worden, de nieuwe Adam, in wie geen ja en nee was, maar enkel Gods ja ten dienste van ons leven.

Het zaad van Jezus' leven heeft vrucht gedragen, en het zaad ervan is in de akker gevallen en draagt vrucht tot op deze dag. Adelbert is er een vrucht van, en wij die hier vandaag samen zijn, wij mogen eten van deze boom des levens om op onze beurt goede vruchten voort te brengen. Niet die van afgunst en jaloezie, maar die van grootmoedigheid, van goedgeefsheid en barmhartigheid, van liefde die zich geeft opdat het aanschijn van de aarde mag worden vernieuwd en vrede en gerechtigheid ontspruiten in onze verscheurde wereld.

Moge Adelbert ons inspireren en bemoedigen elke dag opnieuw te kiezen voor die weg ten leven. Amen.